

Gryfino 3 lutego 2025 roku

Stowarzyszenie „Chrońmy Międzyodrze”,
Stowarzyszenie „Wodnik”,
mieszkańcy Gryfina

Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie
Biuro Obsługi Rady

dnia 05. 02. 2025

Rada Miasta i Gminy Gryfino/Rada Powiatu Gryfino 0.3226.2025

PETYCJA

w sprawie Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry

Szanowna Rada Miasta i Gminy Gryfino,

W imieniu działających w Mieście i Gminie Gryfino organizacji społecznych zrzeszających blisko 500 mieszkańców zwracamy się z uprzejmą prośbą o ~~wstrzymanie prac związanych z utworzeniem~~ niewyrażenie zgody na utworzenie Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry. W pełni rozumiemy konieczność ochrony środowiska naturalnego, jednak utworzenie parku narodowego na Międzyodrze budzi szereg obaw i sprzeciwów ze strony lokalnej społeczności. Decyzje w tej sprawie muszą uwzględniać zarówno ochronę przyrody, jak i interesy mieszkańców i przedsiębiorców. Nasze stanowisko poparte jest następującymi argumentami:

- 1) Zgoda samorządu na utworzenie Parku jest decyzja nieodwracalną.
Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody powstanie parku jest sprawą nieodwracalną (por. art.10 ust.1). Jedynie ustalenie granic parku wymaga zgody samorządu (art.10 ust.2), otuliny już nie. Tylko niektóre kwestie związane z funkcjonowaniem Parku, w tym powiększenie otuliny, będzie wymagało opinii samorządu, która to opinia i tak nie będzie wiążąca.
- 2) Powstanie Parku ograniczy prawa mieszkańców oraz przedsiębiorców w gminach położonych w sąsiedztwie parku. Brak jest skutecznych prawnych zabezpieczeń przed wprowadzeniem kolejnych ograniczeń już po utworzeniu Parku.
Większość członków naszych stowarzyszeń to osoby aktywnie korzystające z uroków Międzyodrza, szanujące i kochające przyrodę. Bogata fauna i flora Międzyodrza dowodzi, że turystyka niezbyt szkodzi przyrodzie. I tak obszar ten jest chroniony, gdyż objęty jest zasięgiem Parku Krajobrazowego i Naturą 2000. Przyroda dodatkowo jest chroniona tym, że znaczna część Międzyodrza to tereny podmokłe i tak niedostępne dla ludzi.
Przedsiębiorcy obawiają się ograniczenia możliwości rozwojowych na terenach sąsiadujących z parkiem. Przebieg otuliny może być w każdej chwili zmieniony już po utworzeniu Parku. (Na marginesie: Park jeszcze nie powstał, a już próbuje się ograniczać zagospodarowanie terenów położonych w jego sąsiedztwie w opracowanym Audycie Krajobrazowym. Dziwnym zbiegiem okoliczności w audycie spod zabudowy wyłączono większość terenów położonych po drugiej stronie Odry Wschodniej vis-a-vis przyszłego Parku oraz teren łączący ten park z planowanym Parkiem Puszczy Bukowej).
- 3) Władze państwowe nie wywiązują się ze obietnic składanych przed powstaniem obszarów chronionych.
Najlepszym tego przykładem jest Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry, który powstał w 1993 roku. Z dyskusji publicznych wynika, że Radni, którzy zgodzili się na jego powstanie, żałują swojej decyzji. Przed utworzeniem tego Parku obiecywano prawie to samo, co obecnie. Czyli olbrzymie pieniądze dla Gmin położonych przy parku, boom

turystyczny, odbudowę urządzeń hydrotechnicznych, budowę ścieżek spacerowych i dróg rowerowych.

Oczekujemy, że Rada Gminy/Powiatu nie zgodzi się na powstanie Parku Narodowego, przynajmniej do czasu, gdy nie zostaną zrealizowane obietnice składane przez przedstawicieli państwa jeszcze na początku lat dziewięćdziesiątych.

- 4) Gminy opierają się przed powstaniem parków narodowych, a tam gdzie one istnieją, mieszkańcy i lokalni przedsiębiorcy protestują przed ich poszerzaniem.

Przez ponad 23 lata nie powstał w Polsce żaden nowy park narodowy. Gminy stawiają czynny opór, czego przykładem może być ubiegłoroczny skuteczny (jednogłosny) protest Radnych Gminy Sierakowice, na obszarze której władze państwowe chciały utworzyć Kaszubski Park Narodowy.

W zeszłym roku na spotkaniu przedstawicieli ministerstwa klimatu z Radą Miasta z udziałem mieszkańców Gryfina, stawiano nam za przykład Karkonoski Park Narodowy. Dyrektor tego parku, obecny na spotkaniu, prezentował rzekome korzyści jakie gminy odnoszą z istnienia tego parku. Jak wytłumaczyć zatem opór samorządów i tysięcy mieszkańców popisujących się pod protestem przed rozszerzeniem tego parku?

- 5) Trudna sytuacja społeczno- gospodarcza związana z grożącym gminie bezrobociem związanym z wyłączeniem z eksploatacji bloków węglowych.

Szacuje się, że w związku z wyłączeniem z eksploatacji bloków węglowych stracić pracę może nawet 2000 osób. Pilną sprawą jest stworzenie możliwości powstania nowych miejsc pracy. Trzeba przygotować nowe tereny pod przemysł na tyle atrakcyjne, aby pilnie przyciągnąć potencjalnych nowych inwestorów. Potencjał rozwojowy Gryfina jest ogromny. Sąsiedztwo dużego miasta, autostrady, granicy z Niemcami, istnienie szybkiej kolei miejskiej. Jakikolwiek bariery ograniczające ten potencjał szanse powinny zostać natychmiast usunięte! Gmina nie powinna zgodzić się nie tylko na utworzenie Parku Narodowego, ale też Gryfińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz ograniczeń w zabudowie terenów położonych wzdłuż Odry. Ograniczenia planowane są nawet na terenie przyległym do bloków gazowych, a należących do Gminy. Na terenach tych zależy, co wiemy, kilku poważnym inwestorom.

- 6) Negatywny wpływ Parku na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe oraz przejezdnosc drogi do Mescherin.

Droga do Mescherin jest często wyłączana z ruchu z powodu jej zalewania. Gdyby została zrealizowana obietnica składana przed utworzeniem Parku Krajobrazowego polegająca na odtworzeniu wałów przeciwpowodziowych i remoncie śluz, wystarczyłoby je zamknąć w stanach wezbraniowych rzeki, aby ważny ciąg komunikacyjny do Szczecina prowadzący przez Mescherin był dostępny cały rok. Obawiamy się konfliktu interesu z momencie nadejścia tzw. wielkiej wody. Wówczas w celu ochrony miejscowości położonych przy Odrze musiałoby dojść do zatopienia terenów chronionych, na co dyrekcja parku nie mogłaby się zgodzić.

W 1993 roku Rada Miasta zgodziła się na utworzenie Parku Krajobrazowego, który wbrew obietnicom nie przyniósł żadnych korzyści mieszkańcom Gminy Gryfino i Widuchowa. Ówcześni Radni żałują swojej decyzji. Od 1993 pogorszyły się warunki korzystania z Międzyodrza. Kanały pozarastały, ze szkodą dla rybaków, wędkarzy. Jest ewidentnie mniej ryb w kanałach niż 30 lat temu. Prosimy Radnych o niewyrażenie zgody na utworzenie Parku przynajmniej do czasu realizacji obietnic dotychczas składanych. Argumenty przedstawiane przez przedstawicieli strony rządowej wcale nie przekonują. Brak w nich konkretów. Brak też prawnych zabezpieczeń przed wprowadzeniem w przyszłości kolejnych ograniczeń.

Apelujemy o niepodpisywanie zgody na utworzenie parku przynajmniej do czasu:

- 1) Wywiązania się z obietnic składanych w związku z utworzeniem Parku Krajobrazowego,
- 2) Wykonania pełnych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, w tym zabezpieczenia drogi Gryfino-Mescherin przed okresowym zalewaniem,
- 3) Wyjaśnienia się trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej związanej z likwidacją bloków węglowym i zapewnienia nowych miejsc pracy,
- 4) Przedłożenia przez stronę gwarancji na wieczyste nieodpłatne korzystanie z kanałów Międzyodrza przez rybaków i wędkarzy.

Z poważaniem,

W imieniu Członków Stowarzyszeń Chrońmy Międzyodrze, Wodnik oraz wspierających nas w działaniach mieszkańców i przedsiębiorców Gryfina

**STOWARZYSZENIE
WODNIK**
ul. Słowiańska 6, 74-100 Gryfino
Regon 320999770, NIP 8581863616

**STOWARZYSZENIE
PRZYJACIÓŁ ŚRODOWISKA
"CHROŃMY MIĘDZYODRZE"**
74-100 Gryfino, ul. Łużycka 76B
REGON 529098386

*Przedstawiciel
Tadeusz Szponar*